

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 75/14
V Luxemburgu 20. mája 2014

Návrhy generálneho advokáta vo veci C-202/13
Sean Ambrose McCarthy a i./Secretary of State for the Home Department

Podľa generálneho advokáta Macieja Szpunara členský štát nemôže podmieniť právo na vstup štátneho príslušníka tretieho štátu predchádzajúcim získaním víza, ak je už držiteľom „pobytového preukazu rodinného príslušníka občana Únie“ vydaného iným členským štátom

Povoliť členskému štátu uplatňovanie takéhoto všeobecne sa uplatňujúceho preventívneho opatrenia by znamenalo umožniť mu obchádzanie práva na voľný pohyb a bolo by v rozpore so zásadou vzájomného uznávania

Smernica Únie¹ stanovuje, že držba platného pobytového preukazu oslobodzuje štátnych príslušníkov tretích štátov, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občana Únie, od povinnosti získať vstupné víza. Členské štáty však môžu prijať nevyhnutné opatrenia na odmietnutie, ukončenie alebo zrušenie akéhokoľvek práva priznaného podľa tejto smernice v prípade zneužívania práv alebo podvodu, ako sú napríklad manželstvá z rozumu. Všetky opatrenia takejto povahy musia byť primerané a musia podliehať stanoveným procesným zárukám.

Sean Ambrose McCarthy má dvojaké, britské a írské štátne občianstvo. Je ženatý s kolumbijskou štátnou príslušníčkou, s ktorou má jednu dcéru. Od roku 2010 má rodina pobyt v Španielsku, kde vlastní dom. Manželia McCarthyovci majú dom aj v Spojenom kráľovstve, kam pravidelne cestujú. Helena Patricia McCarthy je držiteľkou „pobytovej karty štátneho príslušníka občana Únie“ („pobytová karta“) vydané španielskymi orgánmi. V zmysle britských noriem v oblasti prisťahovalectva musia držiteľia takýchto preukazov na to, aby mohli vycestovať do Spojeného kráľovstva, požiadať o povolenie na vstup („doklad rodinného príslušníka EHP“), ktoré je platné na dobu šiestich mesiacov. Tento doklad rodinného príslušníka možno obnoviť pod podmienkou, že jeho držiteľ sa osobne dostaví na zastupiteľský úrad Spojeného kráľovstva v cudzine a vyplní tlačivo obsahujúce podrobnosti o svojich finančných prostriedkoch a zárobkovej činnosti.

Keďže rodina McCarthyová sa domnievala, že tieto vnútroštátne ustanovenia porušujú ich práva na voľný pohyb, v roku 2012 podala žalobu na High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (Spojené kráľovstvo). Tento súd sa pýta Súdneho dvora, či vzhľadom na smernicu a protokol č. 20² môžu byť štátni príslušníci tretích štátov vo všeobecnosti povinní získať víza, aby mohli vstúpiť na britské územie, aj keď sú už držiteľmi pobytovej karty.

Vo svojich návrhoch prednesených v dnešný deň generálny advokát Maciej Szpunar v prvom rade skúma, či sa smernica uplatňuje na situáciu rodiny McCarthyovej. V tejto súvislosti navrhuje prijatie širokého výkladu smernice. Podľa neho sa smernica má uplatňovať na prípad, v ktorom sa občan Únie po tom, čo uplatnil svoje právo na voľný pohyb a mal stály pobyt v inom členskom štáte, rozhodne vycestovať spoločne so svojimi rodinnými príslušníkmi, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov, do členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom. Takýto výklad je zrejme

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, s. 77).

² Protokol o uplatňovaní určitých aspektov článku 26 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na Spojené kráľovstvo a Írsko.

opodstatnený nielen vzhľadom na úlohu, ktorú zohráva občianstvo podľa súčasného stavu práva Únie, ale tiež vzhľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora.³

V prípade, ak by sa Súdny dvor nestotožnil s prvým návrhom generálneho advokáta, navrhuje uplatňovanie smernice 2004/38 prinajmenšom na občanov Únie a ich rodinných príslušníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov a stálym spôsobom uplatňujú svoje právo na voľný pohyb pobytom v inom členskom štáte súčasne s krátkodobým pobytom v členskom štáte, ktorého štátnymi príslušníkmi sú dotknutí občania. Tento druhý návrh sa týka výlučne práva na vstup a krátkodobý pobyt.

Generálny advokát v druhom rade skúma, či a za akých podmienok smernica umožňuje členskému štátu, aby v súvislosti s člením „systematickému zneužívaniu práva“ pri vydávaní pobytových preukazov vyžadoval predchádzajúce získanie vstupného víza, pokiaľ takáto všeobecná a preventívna povinnosť nevychádza z predchádzajúceho zistenia konkrétneho zneužitia práva.

M. Szpunar v tejto súvislosti poznamenáva, že všeobecné vykonávacie opatrenie, ako je opatrenie stanovené Spojeným kráľovstvom, by procesné záruky stanovené smernicou zbavilo ich podstaty. Podľa generálneho advokáta systematické pozastavenie výkonu práv priznaných smernicou neposkytuje ani vnútroštátnemu súdu, ani Súdneho dvoru možnosť preveriť, či podmienky, ktoré viedli orgány Spojeného kráľovstva k odňatiu tohto práva rodine McCarthyovej, boli skutočne splnené.

Generálny advokát zastáva stanovisko, že dôkazy predložené Spojeným kráľovstvom nemožno považovať za konkrétne dôkazy týkajúce sa individuálneho správania rodiny McCarthyovej. V tejto súvislosti pripomína, že správanie tejto rodiny nepredstavuje zneužitie práva v zmysle právnej úpravy Únie. Pripomína tiež, že všeobecná domnienka podvodu nemôže stačiť na odôvodnenie opatrenia, ktoré poškodzuje ciele ZFEÚ. Posúdenie zneužití v zásade prislúcha vnútroštátnym súdom, no ich hodnotenie nesmie v žiadnom prípade ohroziť jednotnosť a účinnosť práva Únie.

Pokiaľ ide o britský doklad rodinného príslušníka, generálny advokát zastáva stanovisko, že je jednoducho rovnocenný vízovej povinnosti, ktorá je v rozpore nielen so smernicou, ale aj s jej cieľmi a samotným systémom. V dôsledku toho pokiaľ štátny príslušník tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom občana Únie, spĺňa podmienky umožňujúce priznanie práva na voľný pohyb v zmysle práva Únie, členské štáty musia akceptovať zodpovedajúcu pobytovú kartu.

Podľa M. Szpunara by povolenie členskému štátu, aby nezohľadnil pobytovú kartu vydanú iným členským štátom, bolo v rozpore so zásadou vzájomného uznávania. Správne a súdne orgány členského štátu sú totiž povinné rešpektovať osvedčenia a podobné akty v oblasti osobného stavu vydané príslušnými orgánmi iných členských štátov, pokiaľ ich presnosť nie je vážne spochybnená konkrétnymi okolnosťami súvisiacimi s daným jednotlivým prípadom. Okrem iného, akceptovanie uplatňovania všeobecných vykonávacích opatrení stanovených Spojeným kráľovstvom by znamenalo umožniť tomuto členskému štátu obchádzanie práva na voľný pohyb, v dôsledku čoho by aj ostatné členské štáty mohli prijať takéto opatrenia a jednostranne pozastaviť uplatňovanie smernice.

M. Szpunar z toho vyvodzuje, že smernica neumožňuje členskému štátu prijatie všeobecného vykonávacieho opatrenia, ako je to, o ktoré ide v prejednávanej veci (t. j. opatrenia, ktoré spočíva v nepriznaní oslobodenia od víza rodinným príslušníkom občana Únie, ktorí sú držiteľmi platnej pobytovej karty vydanej iným členským štátom), pokiaľ je toto opatrenie preventívnej povahy a nevychádza z predchádzajúceho zistenia konkrétneho zneužitia práva.

Napokon pokiaľ ide o protokol č. 20, generálny advokát konštatuje, že jeho cieľom nie je priznať Spojenému kráľovstvu osobitné privilégia, ale že bol prijatý, aby sa zohľadnila túžba tohto členského štátu ponechať si na jednej strane kontroly na hraniciach s väčšinou členských štátov

³ Najmä rozsudok Súdneho dvora z 11. decembra 2007, Eind ([C-291/05](#)) a rozsudok Súdneho dvora z 12. marca 2014, O ([C-456/12](#), pozri [TK č. 32/14](#)).

a na druhej strane „spoločnú oblasť cestovania“ s Írskom. Hraničné kontroly sa týkajú najmä preverenia, či dotknuté osoby majú právo vstupu na územie Spojeného kráľovstva. Toto preverenie však neoprávňuje Spojené kráľovstvo na jednostranné odmietnutie vstupu občanom Únie a ich rodinným príslušníkom, ktorí sú držiteľmi pobytovej karty, tým, že sa im všeobecne uloží povinnosť získať a predložiť na hranici ďalší dokument, ktorý nie je stanovený právom Únie.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106